

შეხვედრა 14: შეჯამება და ფინალური პროექტი

მოხარული ვარ, რომ ამ ტექსტს კითხულობთ. ეს ნიშნავს, რომ გრძელი გზა გაიარე და დღეს ჩვენი კურსის ბოლო შეხვედრას ესწრები. დღეს ჩვენ შევაჯამებთ მიღებულ ცოდნას, ვისაუბრებთ ხელოვნური ინტელექტის ეთიკურ ასპექტებზე და, რაც მთავარია, დავინუებთ მუშაობას ჩვენს ფინალურ პროექტზე. ამ შეხვედრის ბოლოს, შენ შეძლებ ააგო სრულფასოვანი ჩატბოტი, რომელიც დაფუძნებულია ყველა იმ ცოდნაზე, რომელიც კურსის განმავლობაში მიიღე - Python-ის საფუძვლებიდან მანქანური სწავლების ალგორითმებამდე.

1. რა ვისწავლეთ ამ კურსის ფარგლებში?

ამ კურსის განმავლობაში შენ გაიარე გზა `print("Hello World")`-დან მანქანური სწავლების მოდელის აგებამდე. თუ დავფიქრდებით, სავარაუდოდ, რამდენიმე თვის წინ, საერთოდ არ იცოდი Python-ის შესახებ. ახლა კი შევიძლია შექმნა პროგრამები, მართო მონაცემები, გამოიყენო ციკლები და პირობები. შენ გესმის, რა არის ალგორითმი, როგორ ამუშავებს კომპიუტერი ენას (NLP), რა არის მანქანური სწავლება და როგორ მუშაობს ნეირონული ქსელი. ეს ნამდვილად დიდი მიღწევა!

1.1. Python-ის საფუძვლები, NLP-ის კონცეფციები და ML-ის პრაქტიკული გამოყენება

ამ კურსის განმავლობაში, ჩვენ შევისწავლეთ:

- Python-ის საფუძვლები:** ცვლადები, მონაცემთა ტიპები, `if-else` პირობები, `for` ციკლები, `სიები`, ლექსიკონები და ფუნქციები.
- ბუნებრივი ენის დამუშავება (NLP):** ტექსტის მომზადება კომპიუტერისთვის.
- მანქანური სწავლება (ML):** რა არის ზედამხედველობითი სწავლა `Supervised Learning` და როგორ მუშაობს `Logistic Regression` ალგორითმი.

1.2. როგორ ვაქციოთ იდეა მოქმედ პროგრამად

ჩვენ არა მხოლოდ თეორია შევისწავლეთ, არამედ ვისწავლეთ, თუ როგორ გადავიტანოთ ეს ცოდნა პრაქტიკაში და როგორ დავწეროთ პროგრამა, რომელიც რეალურ ამოცანას ხსნის.

2. ეთიკა და ხელოვნური ინტელექტი (შეჯამება)

ხელოვნურ ინტელექტთან მუშაობისას, ძალიან მნიშვნელოვანია გვახსოვდეს ეთიკური პასუხისმგებლობა. ტექნოლოგია, რომელიც ასე სწრაფად ვითარდება, ბადებს ახალ კითხვებს მონაცემთა კონფიდენციალურობასა და ალგორითმულ მიკერძოებასთან დაკავშირებით.

2.1. მონაცემთა კონფიდენციალურობა და ალგორითმული მიკერძოება

როგორც უკვე განვიხილეთ, ხელოვნური ინტელექტი იმდენად „ჭკვიანი“ და სანდოა, რამდენადაც ხარისხიანია ის ინფორმაცია, რომლის გამოყენებითაც არის ის განვრთნილი. თუ მონაცემები მიკერძოებულია (მაგალითად, შეიცავს გარკვეულ სოციალურ სტერეოტიპებს), მოდელიც ამ მიკერძოებას ისწავლის. ხელოვნურ ინტელექტზე დაფუძნებული სისტემა შევიძლია შევადაროთ სკოლის მოსწავლეს. თუ მოსწავლეს არასწორ ან არასრულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ვასწავლით, მას ცრუ წარმოდგენები შეექმნება.

როგორც მომავალი ექსპერტი ხელოვნური ინტელექტის მიმართულებით, ყოველთვის უნდა დაფიქრდე, ხომ არ შეიცავს მონაცემები რომელთანაც მუშაობ უზუსტობას. შეიცავს თუ არა პირად მონაცემებს და, ასეთ შემთხვევაში, რამდენად დაცულია პირადი მონაცემები.

2.2. ხელოვნური ინტელექტის პასუხისმგებლიანი გამოყენების მნიშვნელობა

შენ ახლა გაქვს უძლიერესი ინსტრუმენტი ხელში. ამიტომ, ყოველთვის დაფიქრდი, თუ როგორ გამოიყენებ მას. იფიქრე იმაზე, როგორ შეძლებ, ხელოვნური ინტელექტის დახმარებით უკეთესი მომავალი შექმნა.

3. ფინალურ პროექტზე მუშაობის დაწყება

დროა დავიწყოთ ფინალურ პროექტზე მუშაობა. გახსოვდეს, ეს პროექტი იმისთვისაა, რომ შენი ცოდნა პრაქტიკაში გამოსცადო. ასე, რომ არ შეგეძინდეს შეცდომების დაშვების.

3.1. კითხვა-პასუხის სესია და პროექტთან დაკავშირებული საკითხების გარკვევა

ამ ეტაპზე შენ უკვე გაქვს საკმარისი ცოდნა, რომ პროექტზე დამოუკიდებლად დაიწყო მუშაობა. მაგრამ ყოველთვის გახსოვდეს, რომ შეგიძლია მენტორს ან სხვა მოსწავლეებს მიმართო დახმარებისთვის.

3.2. დამოუკიდებელი მუშაობის დაწყება მენტორის დახმარებით

ჩვენი საბოლოო დავალება არის შევემნათ ანITa-ს ასისტენტი. ეს იქნება ჩატბოტი, რომელიც შეძლებს მომხმარებლის კითხვებზე პასუხის გაცემას ჩვენი კურსის შესახებ. შენ შექმნი ამ ბოტს Google Colab-ში. Colab-ი საშუალებას მოგცემს, მარტივად ატვირთო მონაცემები, დაწერო და გაუშვა Python-ის კოდი, და შეამონეთ როგორ მუშაობს შენი მოდელი. ამით შენ გეძლევა შესაძლებლობა შეაფასო რამდენად დაუუფლე პროგრამირებისა და მანქანური სწავლების პრინციპებს.

დავალება 14 (ფინალური პროექტი): "ანITa-ს ასისტენტი"

ალენერა: Google Colab-ში, გამოიყენე კურსის განმავლობაში მიღებული ცოდნა და შექმნი მარტივი ჩატბოტი.

დავალების დეტალები:

- მონაცემები:** AnITa-ს კურსის შესახებ შექმნი მცირე ზომის კითხვა-პასუხის ბაზამონაცემთა ბაზა უნდა შეიცავდეს ორ სვეტს: კითხვა და პასუხი.
 - მაგალითად:
 - კითხვა: "რამდენი შეხვედრაა კურსში?"
 - პასუხი: "კურსი შედგება 14 შეხვედრისგან."
 - კითხვა: "რას ნიშნავს NLP?"
 - პასუხი: "NLP ნიშნავს ბუნებრივი ენის დამუშავებას."
- მოდელი:** გამოიყენე scikit-learn-ი, რათა გაავარჯიშო კლასიფიკატორი, რომელიც მომხმარებლის კითხვის მიხედვით ამოიცნობს სწორ პასუხს. ამისათვის, შეგიძლია გამოიყენო TfIdfVectorizer-ი ტექსტის რიცხვებად გადასაქცევად და LogisticRegression-ი კლასიფიკაციისთვის.
 - Hint:** ტექსტის სიტყვებად გადასაქცევად, გამოიყენე TfIdfVectorizer-ი (ეს არის CountVectorizer-ის გაუმჯობესებული ვერსია, რომელიც სიტყვების მნიშვნელობას ითვალისწინებს).
- ინტერფეისი:** შექმნი უსასრულო while ციკლი, რომელიც მომხმარებელს საშუალებას მისცემს, მუდმივად დაუსვას კითხვები ბოჭს და მიიღოს პასუხები.
 - Hint:** while True: ბრძანება ქმნის უსასრულო ციკლს.

პლატფორმა: Google Colab (პროექტის ბმული უნდა აიტვირთოს AnITa-ს პლატფორმაზე).

დავალება 14.1: კოდის მომზადება ფინალური პროექტისთვის

შექმენი Google Colab-ის გარემოსთვის განკუთვნილი საწყისი კოდი, რომელიც მოიცავს საჭირო ბიბლიოთეკების იმპორტს და მონაცემთა ბაზის შექმნას.

```
# ამ ველში შექმენი კოდი, რომლითაც დაიწყება ფინალურ პროექტს.  
# 1. საჭირო ბიბლიოთეკების იმპორტი  
# 2. მონაცემთა ბაზის შექმნა DataFrame-ის სახით  
# და ბოლოს, დაბეჭდე DataFrame-ი, რომ დარწმუნდე, რომ სწორად შეიქმნა
```

```
import pandas as pd  
from sklearn.feature_extraction.text import TfidfVectorizer  
from sklearn.linear_model import LogisticRegression  
course_data_dict = {  
    "კითხვა 1": "პასუხი 1",  
    "კითხვა 2": "პასუხი 2",  
}
```

სწორი პასუხი (პროგრამული კოდი სრულად):

```
import pandas as pd  
from sklearn.feature_extraction.text import TfidfVectorizer  
from sklearn.linear_model import LogisticRegression  
  
# ნაწილი 1: მონაცემთა ბაზის შექმნა  
# ვართანტი 1: მონაცემების გენერირება dictionary-თი, სადაც key არის  
კითხვა და value - პასუხი.  
course_data_dict = {  
    # შეხვედრა 9: გედამხედველობითი სწავლა  
    "რა არის კლასიფიკაცია?": "კლასიფიკაცია არის მანქანური სწავლების  
ფუნდამენტური პროცესი, რომლის დროსაც პროგრამა ცდილობს განსაზღვროს,  
რომელ წინასწარ განსაზღვრულ კატეგორიას (კლასს) მიეკუთვნება მიღებული  
მონაცემები. მაგალითად, ელექტრონული ფოსტის დახარისხება 'სპამად' და  
'არა-სპამად'.",  
    "რას ნიშნავს მრავალკლასიანი კლასიფიკაცია?": "მრავალკლასიანი  
კლასიფიკაცია, როდესაც შესაძლო პასუხების რაოდენობა ორზე მეტია,  
მაგალითად, სურათის ამოცნობისას ('კატა', 'ძაღლი', 'ჩიტი').",  
    "რა არის Bag-of-Words მოდელი?": "Bag-of-Words არის ტექსტის  
რიცხვებად გადაქცევის ერთ-ერთი მარტივი მეთოდი. მოდელი აგროვებს ყველა
```

უნიკალურ სიტყვას და ითვლის, რამდენჯერ გვხვდება თითოეული მათგანი წინადადებაში.",

"რა არის გადაწყვეტილების ხე?": "გადაწყვეტილების ხე (**Decision Tree**) მანქანური სწავლების ერთ-ერთი ყველაზე მარტივი ალგორითმია. ის გადაწყვეტილების მისაღებად მონაცემებს ლოგიკური 'კი/არა' კითხვების დასმით ჰყოფს.",

"რას ვისწავლით მე-9 შეხვედრაზე?": "მე-9 შეხვედრაზე ვისწავლით გელამხედველობით სწავლას და განზრახვის კლასიფიკაციას, რომლის მიზანია მომხმარებლის შეტყობინებების და მათი განზრახვების დაჯგუფება.",

შეხვედრა 10: მონაცემთა ანალიზის ბიბლიოთეკები

"რა არის **Pandas**-ი?": "Pandas-ი არის მონაცემთა ანალიზის ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული და ძლიერი ინსტრუმენტი **Python**-ში. ის შეიცავს ყველა საჭირო ინსტრუმენტს მონაცემების გასაანალიზებლად და დასამუშავებლად.",

"რა არის **DataFrame**-ი?": "DataFrame-ი არის Pandas-ის მთავარი სტრუქტურული ელემენტი, რომელიც მონაცემებს ინახავს ჟურნალური ფორმატის, Excel-ის მსგავსად, მაგრამ მეტი შესაძლებლობებით.",

"რას ძველებს **head()** ფუნქცია **Pandas**-ში?": "head() ფუნქცია აჩვენებს DataFrame-ის ცხრილის პირველ ხუთ მწკრივს, რაც მონაცემების სტრუქტურის სწავლად შესამოწმებლად გამოიყენება.",

"როგორ ხდება მონაცემების ჩატვირთვა **CSV** ფაილიდან?": "Pandas-ს შეუძლია CSV ფაილების მარტივად ჩატვირთვა **read_csv()** ფუნქციის გამოყენებით.",

შეხვედრა 11: პირველი ML მოდელის აგება

"რას ვისწავლით მე-11 შეხვედრაზე?": "მე-11 შეხვედრაზე ვისწავლით სრულფასოვანი მანქანური სწავლების მოდელის აგებას **Scikit-learn** ბიბლიოთეკის გამოყენებით, რომელსაც შეეძლება წინადადებებიდან განზრახვის ამოცნობა.",

"რა არის **Scikit-learn**?": "Scikit-learn არის Python-ის ღია ბიბლიოთეკა, რომელიც განკუთვნილია მანქანური სწავლების მოდელების შექმნის, გაწვრთნისა და შეფასებისთვის. მას შეუძლია გადაჭრას კლასიფიკაციის, რეგრესიის და კლასტრიზაციის ამოცანები.",

"რა არის ტექსტის გექტორიზაცია?": "გექტორიზაცია არის ტექსტის რიცხვების გექტორიზაცია გადაქცევის პროცესი, რადგან მანქანური სწავლების მოდელებს მხოლოდ რიცხვებთან მუშაობა შეუძლიათ.",

"რომელ ინსტრუმენტს გიყენებთ გექტორიზაციისთვის?": "ტექსტის გექტორებად გარდაქმნისთვის გიყენებთ Scikit-learn-ის ინსტრუმენტს **CountVectorizer**-ს, რომელიც **Bag-of-Words** მოდელის პრინციპით მუშაობს.",

"რას ძველებს **fit()** მეთოდი?": "fit() მეთოდი არის მოდელის სწავლის ყველაზე მნიშვნელოვანი ეტაპი. ის იღებს სასწავლო მონაცემებს (**X_train**)

```

# და სწორ პასუხებს (y_train), რის საფუძველზეც მოდელი სწავლობს მათ
შორის კავშირებს.",

    "რას აკეთებს predict() მეთოდი?": "predict() მეთოდი გამოიყენება
გაწევრთნილი მოდელისთვის, რათა მან ახალ, უცნობ მონაცემებზე პროგნოზი
გაბატის.",

# შეხვედრა 12: შესავალი ნეირონულ ქსელებში
    "რა არის ნეირონული ქსელი?": "ნეირონული ქსელი არის კომპიუტერული
მოდელი, რომელიც შთაგონებულია ადამიანის ტვინის სტრუქტურით და შედგება
ერთმანეთთან დაკავშირებული ხელოვნური 'ნეირონებისგან'.",

    "რა არის ღრმა სწავლება?": "ღრმა სწავლება (Deep Learning) არის
ხელოვნური ინტელექტის ქვესფერო, რომელიც იყენებს ნეირონულ ქსელებს
მრავალი ფენით (ასობით ან ათასობით), რათა მონაცემებში რთული
კანონზომიერებები აღმოჩინოს.",

    "როგორია ნეირონული ქსელის სტრუქტურა?": "ნეირონული ქსელი შედგება
ფენებისგან: შესასვლელი ფენი (Input Layer) იღებს ინფორმაციას,
დამალული ფენები (Hidden Layers) ამუშავებენ მას, ხოლო გამომავალი ფენი
(Output Layer) იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას.",

    "რა არის Fine-tuning-ი?": "Fine-tuning-ი არის პროცესი, როდესაც
დიდ ენობრივ მოდელს ვასწავლით კონკრეტულ, მცირე მონაცემთა ბაზაზე, რათა
ის კონკრეტულ სფეროში სპეციალისტად გაძლიერდეთ."}

}

```

```

# რადგან dictionary-ს სტრუქტურა შევცვალეთ, მას pandas DataFrame-ად
გარდავქმნით შემდეგნაირად:
# 1. ამოვიღოთ კითხვები (key-ები) ცალკე სიაში.
questions = list(course_data_dict.keys())
# 2. ამოვიღოთ პასუხები (value-ები) ცალკე სიაში.
answers = list(course_data_dict.values())
# 3. სიებისგან შეგქმნათ DataFrame სასურველი სვეტებით.
df = pd.DataFrame({
    'კითხვა': questions,
    'პასუხი': answers
})

```

```

# --- აღტერნატივი: მონაცემების ჩატვირთვა ფაილიდან ---
# თუ კოდის ამ ნაწილს გამოიყენებთ, ზედა dictionary-ს შექმნის და
DataFrame-ად გარდაქმნის ნაწილი უნდა დააკომინტაროთ.
# ფაილში უნდა იყოს ორი სვეტი: 'კითხვა' და 'პასუხი'.

```

```
# გარიანტი 2.1: მონაცემების ჩატვირთვა CSV ფაილიდან
# df = pd.read_csv('anita_course_qa.csv')

# გარიანტი 2.2: მონაცემების ჩატვირთვა Excel ფაილიდან
# # Excel-ის წასაკითხები შეიძლება დაგჭირდეთ openpyxl ბიბლიოთეკა: pip
install openpyxl
# df = pd.read_excel('anita_course_qa.xlsx')
# -----
```

```
# მონაცემების მომზადება მოდელისთვის (ეს ნაწილი უცვლელია)
X = df['კითხვა']
y = df['პასუხი']

# ნაწილი 2: მოდელის შექმნა და გავარჯიშება
vectorizer = TfidfVectorizer()
X_vectorized = vectorizer.fit_transform(X)

model = LogisticRegression()
model.fit(X_vectorized, y)

print("AnITA Bot: გამარჯობა! მე მზად ვარ, ვუპასუხო თქვენს კითხვებს
AnITA-ს კურსის შესახებ.")
print("შეგიძლიათ ჩატვირთოთ 'გასცლა' საუბრის დასასრულებლად.")
print("-" * 30)

# ნაწილი 3: ინტერაქტიული ინტერფეისი
while True:
    user_question = input("თქვენი კითხვა: ")

    if user_question.lower() == 'გასცლა':
        print("AnITA Bot: დროებით! წარმატებებს გისურვებთ!")
        break

    user_question_vectorized = vectorizer.transform([user_question])
    predicted_answer = model.predict(user_question_vectorized)[0]
    print(f"პასუხი: {predicted_answer}\n")
```